

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., v právní věci žalobce **A. H.**, bytem H., Z. L. 1546, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2014, č. j. KUOK 57013/2014, **ve věci přestupku**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto pro opožděnost jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hranice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 3. 2014, č. j. OVV/4223/14-10/Lš-20, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních

komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 19. 2. 2014 v 10:00 hodin na silnici I/47 u křižovatky k podniku Presbeton v obci Slavíč ve směru na Hranice, kde při řízení vozidla BMW X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu v obci, stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/hod, a strážníci Městské policie Hranice mu měřičem rychlosti AD9T v. č. 06/0131 naměřili rychlost 117 km/hod, po odečtení povolené tolerance radaru nejméně 114 km/hod, čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 40 km/hod a více. Svým jednáním porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek mu byla dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 zákona o silničním provozu v souladu s ustanovením § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, uložena pokuta ve výši 10.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců, počínaje dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a dále povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, když uvedl, že rozhodnutí považuje za nezákonné z důvodu, že žalovaný nesprávně posoudil včasnost podaného odvolání. Žalobce namítá, že správní orgán I. stupně nedoručil rozhodnutí na adresu pro doručování zmocněnce žalobce. V podání omluvy z ústního jednání požádal zmocněnec žalobce o doručování na adresu k.@s.eu. Správní orgán I. stupně na tuto adresu rozhodnutí nezaslal, což zdůvodnil tím, že „tato adresa nelze zadat do systému“. V takovém případě nemohlo dojít k doručení písemností fikcí dle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu, neboť tomuto musí předcházet uložení písemnosti dle ust. § 23 správního řádu, které je přípustné jen tehdy, kdy nebyl adresát zastižen při doručení dle ustanovení § 20 správního řádu. Žalovaný (pozn. soudu: zřejmě správní orgán I. stupně) se o doručení rozhodnutí v souladu se správním řádem, tedy na doručovací adresu zmocněnce, nepokusil, rozhodnutí tak nebylo doručeno a odvolací lhůta počala plynout v souladu s ustanovením § 84 odst. 1 správního řádu v den, kdy se žalobce o rozhodnutí dozvěděl tím, že zjistil zápis v elektronické kartě řidiče (tedy 12. 5. 2014), a skončila dnem 11. 6. 2014. Vzhledem k výše uvedenému je tak nutno odvolání podané dne 12. 5. 2014 považovat za včasné. Dle názoru žalobce nemůže být skutečnost, že pracovník magistrátu není schopen odeslat písemnost e-mailem, brána k tíži žalobce, jehož zmocněnec explicitně požádal o doručování písemností na elektronickou adresu.

Žalovaný se dopustil stejného pochybení, tedy za den doručení rozhodnutí žalovaného je nutné považovat den, kdy nový zmocněnec nahlédl do spisu, tedy den 24. 6. 2014.

Žalovaný považuje žalobu předně za zmatečnou, neboť jedinou námitkou žalobce je nedoručení rozhodnutí v meritu věci, které údajně neproběhlo v souladu se správním řádem a na jejím základě se žalobce domáhá zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Dle názoru žalovaného si měl žalobce požádat o prominutí zmeškání úkonu u správního orgánu I. stupně, neboť vyřízení této žádosti není v kompetenci soudu.

Co se týče problému s doručením, k tomu žalovaný uvedl, že správní řád dává účastníkovi řízení možnost požádat správní orgán, aby mu doručoval na adresu

doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení. Podmínkou takového doručování je, že to zákon nebo povaha věci nevylučují. Jak vyplývá ze spisového materiálu, stávající systém spisové služby správních orgánů neumožňuje zadávat e-mailovou adresu ... s diakritickými znaménky, tedy z povahy věci nelze na tuto adresu doručovat a navíc nesplňuje zákonnou podmínku, že doručování na zmíněnou adresu má přispět k urychlení řízení. Žalovaný je toho názoru, že v daném případě dochází ze strany zmocněnce žalobce ke zneužití práva, k čemuž se již vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48. Z úřední činnosti je žalovanému známo, že K. S. zastupuje účastníky řízení se stejnou procesní strategií, poté v řízení před správními soudy v obdobných věcech přebírá zastoupení Mgr. Jaroslav Topol. Žalovaný tak považuje žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 26. 2. 2014 bylo žalobci oznámeno zahájení řízení o výše popsáném přestupku žalobce a současně byl předvolán k ústnímu jednání. Dne 7. 3. 2014 byla správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy s.@c..cz doručena plná moc žalobce pro zmocněnce K. S., v níž je mj. uvedeno, že zmocněnec žádá o doručování veškerých písemností na e-mail: s.@c..cz. Současně byla doručena omluva z ústního jednání, v jejímž textu je uvedeno, že zmocněnec žádá o doručování na elektronickou adresu: k.@s..eu. Ústní jednání se konalo dne 10. 3. 2014 bez přítomnosti žalobce a jeho zmocněnce. Správní orgán I. stupně zaslal zmocněnci žalobce na e-mailovou adresu s.@c..cz vyrozumění o možnosti seznámit se se spisem, na výzvu nikdo nereagoval. Dne 20. 3. 2014 bylo správním orgánem I. stupně vydáno výše uvedené rozhodnutí. Správní orgán I. stupně jej odeslal na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce, dle doručky byla dne 24. 3. 2014 zanechána zmocněnci výzva k vyzvednutí zásilky včetně poučení, poté byla zásilka vrácena dne 7. 4. 2014 správnímu orgánu I. stupně s tím, že zmocněnec žalobce nemá na adrese trvalého pobytu schránku. Dne 24. 3. 2014 správní orgán I. stupně odeslal rozhodnutí rovněž na e-mailovou adresu s.@c..cz. Doručení nebylo zmocněncem žalobce potvrzeno. Dne 12. 5. 2014 podal žalobce z e-mailové adresy s.@c..cz odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně s tím, že mu rozhodnutí nebylo doposud doručeno a že žádá doručení rozhodnutí na jeho e-mailovou adresu. Dne 13. 6. 2014 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud se žalobou žalobce věcně zabýval, neboť nesdílí názor žalovaného uvedený v jeho vyjádření k žalobě, že žalobce měl požádat o prominutí zmeškání úkonu u správního orgánu I. stupně. Žalobce zcela zřejmě žádá zrušení

rozhodnutí žalovaného, neboť se domnívá, že tento nesprávně posoudil včasnost jeho odvolání podaného proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, když netvrdí žádnou ze skutečností uvedenou v ustanovení § 24 či 41 správního řádu.

Nejvyšší správní soud se otázkou doručování na adresu ... zabýval v rozsudku ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015-26, v němž uvedl následující: [24] *Právní úprava postupu správního orgánu při doručování písemností na elektronickou adresu určenou účastníkem plyne především z § 19 správního řádu. „[N]a požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení“ (odstavec 3). „V případě doručování na elektronickou adresu [pak] platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (odstavec 8). „Pokud [pak] nebylo možno doručit písemnost doručovanou na elektronickou adresu adresáta podle odstavce 3 nebo 8, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní správní orgán neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“ (odstavec 9).*

[28] *Jak již bylo výše uvedeno, žalovanému se nepodařilo doručit napadené rozhodnutí na stěžovatelem (zástupcem stěžovatele) uvedenou elektronickou adresu pro doručování, neboť zprávu nebylo možno odeslat. V návaznosti na to proto žalovaný rozhodnutí doručil v listinné podobě na adresu trvalého pobytu zástupce stěžovatele. Výše citovaná právní úprava plynoucí z § 19 správního řádu na situaci, která nastala v projednávané věci, výslovně nedopadá. Správní řád totiž předpokládá jednak pouze doručení na elektronickou adresu, které není řádně a včas potvrzeno (§ 19 odst. 8), a jednak vrácení elektronické zprávy jako nedoručitelné (odstavec 9). Zákonodárce tedy zjevně nepočítal se situací, kdy správní orgán užívající určitou aplikaci k odesílání elektronických zpráv nebude moci na některou elektronickou adresu podání vůbec odeslat, a zpráva se tedy nebude moci ani vrátit jako nedoručitelná (obdobně je ostatně konstruována i úprava doručování na elektronickou adresu v ostatních procesních předpisech, srov. např. § 47 odst. 3 o. s. ř.).*

[29] *Pro posouzení projednávané věci je dále podstatné, že nemožnost odeslat písemnost na elektronickou adresu uvedenou zástupcem stěžovatele zde není zjevně dána v důsledku jednorázového technického výpadku, pochybení lidského faktoru či jinou událostí nahodilého charakteru přičitatelnou žalovanému. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho úřední činnosti známo (např. rozsudek ze dne 23. 7. 2015, č. j. 8 As 36/2015-54), že žalovanému se v obdobné věci jiného účastníka (nicméně zastoupeného v řízení před správním orgánem stejným zmocněncem a v řízení o kasační stížnosti stejným advokátem jako v projednávané věci) taktéž nepodařilo rozhodnutí na uvedenou elektronickou adresu nejen doručit, ale ani vůbec odeslat. Stejně jako ve shora označené věci zde nemá soud s ohledem na podobu správního spisu důvod jakkoliv zpochybňovat závěry žalovaného, podle něhož důvod, pro který nebylo možno zprávu (rozhodnutí) na stěžovatelem uvedenou*

elektronickou adresu ani odeslat, spočívá v tom, že tato adresa obsahuje diakritická znaménka. Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že doménová jména či emailové adresy díky tzv. systému IDN (Internationalized Domain Names) již mohou obsahovat znaky národních abeced, přičemž dochází k rozšiřování využití takových znaků v emailových adresách (srov. např. Sondy do nitra internetu 195. IDN – domény s diakritikou. Veřejná správa, 2010, č. 10, s. 24). Na druhou stranu ovšem nelze vyjít z toho, že by využití diakritických znamének již bylo zcela standardní součástí všech domén a běžnou součástí adres užívaných pro elektronickou komunikaci (srov. např. vyjádření správce domény cz CZ.NIC na <http://háčkyčárky.cz>). Jestliže tedy žalovaný nemohl odeslat žalobou napadené rozhodnutí na stěžovatelem označenou elektronickou adresu, nestalo se tak v projednávané věci v důsledku jednorázového pochybení některého z jeho zaměstnanců či technické závady, ale v důsledku systémového problému technického charakteru. Nelze ostatně nevyjádřit podiv nad tím, že elektronickou adresu obsahující diakritická znaménka zvolila právě osoba vystupující v řízení před správními orgány jako zástupce účastníků, u níž se předpokládá, že jí budou doručovány písemnosti ze strany různých správních orgánů, jejichž úroveň technické vybavenosti a dostupnost moderních technologií či programů může být často zcela odlišná.

[30] Přestože právní úprava doručování podle správního řádu je konstruována na prioritě doručování na adresu zvolenou účastníkem (jeho zástupcem), nemůže volba doručovací adresy v elektronické podobě představovat jediný přípustný prostředek doručení určité písemnosti účastníkům (jejich zástupcům). Zvláště pokud je dána objektivní technická překážka, která není jednorázová či snadno odstranitelná, bylo by v rozporu se smyslem § 19 odst. 4 správního řádu, který má přispívat k urychlení řízení, formálně lpět na povinnosti doručovat výhradně elektronicky. Jinak řečeno lze připustit, aby správní orgán, jsou-li dány výše nastíněné technické překážky, za analogického užití § 19 odst. 8 a 9 správního řádu, písemnost i přes žádost o doručování na elektronickou adresu doručoval, jakoby adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Takový postup lze připustit tím spíše, pokud je doručováno zástupci účastníka zmocněnému též k přijímání písemností. Výše uvedené závěry nepochybně nelze vykládat tak, že by bylo na libovolné úvaze správního orgánu, aby v důsledku jakýchkoliv (byť i nevýznamných, jednorázových či pouze potencionálních) technických problémů rezignoval na povinnost doručovat primárně na účastníky zvolenou doručovací adresu, tato povinnost však nemůže být absolutní. Stejně tak výše uvedené nezavazuje správní orgán povinnosti vést správní spis způsobem, z něhož budou jasné zřetelné (technické) důvody, pro něž se nepodařilo určitou písemnost odeslat.

[31] Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci uzavírá, že krajský soud nepostupoval nezákonně, pokud žalobu odmítl a při určení počátku běhu lhůty pro podání žaloby vyšel z data, kdy bylo rozhodnutí žalovaného doručeno zástupci stěžovatele v listinné podobě na adresu jeho trvalého pobytu.

[32] Nad rámec výše uvedeného je třeba dodat, že Nejvyšší správní soud nemohl v projednávané věci přehlédnout, že výše již opakovaně označenou elektronickou adresu pro doručování obsahující diakritická znaménka stěžovatel, resp. jeho zástupce, v rámci svých podání za doručovací adresu výslovně nikde neoznačil a neuvedl ji ani nikde v záhlaví svých podání. Požadavek na doručování na tuto

adresu zmínil stěžovatel pouze v rámci textu svého obsáhlého podání, a to navíc „ukrytou“ v části týkající se důkazů navrhovaných pro správní řízení. Naopak adresu trvalého pobytu, na kterou mu bylo rozhodnutí žalovaného nakonec doručeno, uvedl v záhlaví svých podání adresovaných správnímu orgánu I. stupně i žalovanému. Stejně tak lze upozornit na to, že dané rozhodnutí mu bylo doručeno i na elektronickou adresu, kterou v plné moci předložené správnímu orgánu I. stupně taktéž označuje za adresu doručovací. Výše uvedené pak nutně vede Nejvyšší správní soud k závěru, že obdobně jako ve věcech vedených u zdejšího soudu [viz např. rozhodnutí ze dne 19. 8. 2015, čj. 3 As 139/2014-29, ze dne 3. 7. 2014, čj. 9 As 162/2014-31 nebo ze dne 3. 7. 2014, čj. 9 As 144/2014-53 (byť se změněnou „procesní taktikou“)] představuje popsání využití elektronické adresy pro doručování s využitím diakritických znamének i v tomto případě předem promyšlený procesní postup, který má za cíl komplikovat a protahovat správní řízení, resp. generovat v rámci řízení problémové situace, jež mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k formálním pochybením správních orgánů, a dosáhnout tak v důsledku toho prekluze odpovědnosti za přestupek (srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015-37). Takový postup nelze akceptovat a poskytovat mu soudní ochranu.

Krajský soud se plně ztotožňuje s názorem Nejvyššího správního soudu, neshledal důvody pro jiné posouzení v projednávané věci, neboť procesní postup zmocněnce žalobce ve správním řízení ve výše uvedené věci rozhodované Nejvyšším správním soudem je totožný s postupem zmocněnce žalobce v nyní posuzované věci. Krajský soud toliko doplňuje, že za situace, kdy zmocněnec žalobce ve správním řízení v plné moci požádal o doručování veškerých písemností na e-mailovou adresu s.@c..cz, z níž jako jediné se správními orgány komunikuje, v záhlaví jeho podání je uváděna adresa jeho trvalého pobytu, a pouze v textu podání nazvaného omluva z ústního jednání uvedl, že žádá o doručování na adresu k.@s..eu, tedy na e-mailovou adresu obsahující diakritická znaménka, což je problematický formát, jež doposud neumožňuje žádná česká doména, pouze doména zahraniční, adresu, jejíž znění neodpovídá jménu zmocněnce žalobce a z níž nikdy sám se správními orgány nekomunikoval, neboť i odvolání ze dne 12. 5. 2014 je opět odesláno z e-mailové adresy s.@c..cz, přispívá k utvrzení závěru, že jeho jednoznačným cílem je snaha o ztížení či znemožnění doručování a následné dovolávání se vad a nedodržení řádných postupů správních orgánů při doručování. Takovému postupu nelze poskytnout soudní ochranu.

Správní orgán I. stupně tudíž postupoval správně, pokud za situace, kdy nebylo možno rozhodnutí doručit zmocněnci žalobce na e-mailovou adresu k.@s..eu, neboť tuto nelze zadat do systému elektronické podatelny správních orgánů, postupoval v souladu s ustanovením § 20 správního řádu a doručoval rozhodnutí v listinné podobě na adresu trvalého pobytu zmocněnce žalobce (správní orgán I. stupně navíc rozhodnutí zaslal zmocněnci i na e-mailovou adresu s.@c..cz, z níž zmocněnec se správním orgánem po celou dobu správního řízení komunikoval, převzetí písemností však nebylo zmocněncem potvrzeno). Rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak bylo doručeno fikcí dne 3. 4. 2014, lhůta pro odvolání proti tomuto rozhodnutí tudíž uplynula dne 18. 4. 2014 a rozhodnutí nabylo dne 19. 4. 2014 právní moci. Žalobce podal odvolání dne 12. 5. 2014. Odvolání žalobce tak

bylo žalovaným posouzeno řádně jako opožděné a krajský soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když plně procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu v tomto soudním řízení žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 10. září 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně